

# EMLÉKEZTETŐ

a 2022. 04. 20-án tartott, erdészeti témájú Országos Statisztikai Adatfelvételi Program  
adatfelvételeivel kapcsolatos

## igényfelmérő online megbeszélésről

Készítette: Tobisch Tamás

### Részvevők:

- Páll Zsombor – Agrárminisztérium, Agrárgazdaságért Felelős Helyettes-Államtitkárság
- Balogh Ákos Tamás – Agrárminisztérium, Erdőgazdálkodási Főosztály, Erdészeti Igazgatási Osztály
- Nagy Frigyes Vince – Agrárminisztérium, Erdőgazdálkodási Főosztály, Erdészeti Igazgatási Osztály
- Duska József – Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége
- Tóth János – Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség
- Szalai Károly – Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
- Kovácsol Pál – Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
- Schiberna Endre – Soproni Egyetem, Erdészeti Tudományos Intézet
- Tobisch Tamás – Nemzeti Földügyi Központ

### A megbeszélés menete:

A megbeszélés során Tobisch Tamás bemutatta az erdészeti kérdőíves adatgyűjtések elmúlt években végrehajtott módszertani változtatásait és azok hatásait az adatminőségi mutatókra, valamint a 2020. tárgyévű OSAP adatfelvételekkel kapcsolatos elégedettségi kérdőív eredményeit. Ezt követően Schiberna Endre ismertette az erdészeti teszttüzemi adatgyűjtés koncepcióját, történeti előzményeit és jelenlegi szükségességét, végrehajtásának lehetséges módjait. Az előadások során elhangzottakat a résztvevők együttesen értékelték, és megegyeztek a következő igényfelmérő megbeszélésig szükséges teendőkről.

### Főbb megállapítások észrevételek:

- Az erdészeti OSAP adatgyűjtések egy része (magára a fakitermelésre vonatkozó adatok) kiválthatók lennének, ha a nettó fakitermelés erdőtörvényben előírt kötelezettsége elektronikus úton valósulhatna meg *(TT megjegyzése: figyelembe veendő, hogy az OSAP-ban kért választékösszetétel jóval részletesebb a törvényben előírtnál)*. Az elektronikus bejelentés megvalósítása azonban még nincs belátható közelségben. A „forintális” (árbevételi) statisztikák, ill. a jól körülhatárolt (adott minőségű, feldolgozottsági állapotú, adott helyen értékesített) erdei fatermékek árstatisztikáit, valamint a vállalászási kivitelezési díjakat, szaporítóanyag árakat a fakitermelés elektronikus bejelentésével esetlegesen létrejövő adminisztratív adatbázis

értelemszerűen nem válthatja ki, ezért az erdészeti OSAP adatgyűjtésre előreláthatóan hosszabb távon is szükség lesz. Az egyik fontos felhasználási területe az OSAP statisztikáknak az üvegházgáz leltár. Mindazonáltal a nettó fakitermelés elektronikus bejelentésének megvalósítása az újabb nemzetközi jogszabályi rendelkezések miatt is szükséges lenne.

- Az erdészeti OSAP statisztikák csak erdőtervezett erdőkben végzett fakitermelésekre vonatkoznak, ezért a hazai tűzifatermelést nem fedik le teljes mértékben.
- Élőfakészletre, növedékre vonatkozólag nem gyűjtünk adatot, azok az Országos Erdőállomány Adattárban érhetők el.
- A hazai faalapú energiahordozók közül az apríték kiemelkedő jelentőségű. Az apríték termelő cégek millió m<sup>3</sup>-es nagyságrendben termelnek nem erdőterületről származó aprítékot. A nem erdőterületről származó aprítékról az erdészeti OSAP adatgyűjtések nem adnak információt. Korábban a 1263-as nyilvántartási számú adatgyűjtés keretében az NFK Erdészeti Főosztályának (EFO) jogelőd intézményei gyűjtöttek faipari cégektől energetikai és ipari célú aprítékról és hulladékról adatot. Az NFK EFO és jogelődjei azonban nem rendelkeztek a faipari cégekről naprakész nyilvántartással, ugyanakkor a KSH a 1039-es adatgyűjtése keretében szintén gyűjtött ill. gyűjt faipari cégektől termelési statisztikákat. A 1263-as adatgyűjtést ezért megszüntettük, ill. az erdészeti igazgatás számára szükséges, a 1039-es adatgyűjtésben korábban nem szereplő statisztikákat (apríték és faipari hulladék) kérésünkre a KSH integrálta az adatgyűjtésébe, és az országos szintre aggregált statisztikákat az NFK részére minden évben eljuttatja.
- A tesztüzemi adatgyűjtés végrehajtásának több módja lehetséges. Elvileg a mezőgazdaság esetében már működő adatgyűjtéshez is lehetne csatlakozni, ugyanakkor praktikus és olcsóbb megoldásnak tűnik az erdészeti OSAP-ba integrálás. Ebben az esetben az adatgyűjtés metodikáját egyszerűsíteni kellene annak érdekében, hogy ne terheljük túl az adatszolgáltatókat. Az adatgyűjtés módszereit (gyűjtendő adatok körét) az ERTI dolgozná ki, az OSAP végrehajtója pedig az NFK lenne. A megnövekedett munkamennyiséggel kapcsolatos kapacitáskérdéseket az Agrárminisztérium illetékeseivel kellene tisztázni (*TT megjegyzése: az OSAP keretébe integrálás eleinte jelentős, „módszertani” többletkommunikációs terhet jelentene, ez azonban átmeneti jellegűnek tekinthető; a beérkezett adatok ellenőrzése, tisztítása, a kérdéses esetek erdőgazdálkodókkal való egyeztetése azonban hosszabb távon is jelentős többletmunkát fog okozni*).
- A tesztüzemi adatgyűjtésre szüksége van a szakpolitikának (intézkedések hatásának nyomon követése, magán erdőgazdálkodás jövedelmezőségére vonatkozó kimutatások) ill. nemzetközi adatszolgáltatási kötelezettségek is indokolják annak újraindítását.
- Felmerült, hogy az OSAP-ba integrálás a begyűjtött adatok ellenőrzésére kevésbé nyújt lehetőséget. A statisztikai törvény (2016. évi CLV. törvény) 27. § 2) bekezdés szerint ugyanakkor: *A Hivatalos Statisztikai Szolgálat adatgyűjtést végrehajtó tagja, a szolgáltatott adatok valódiságának ellenőrzése céljából, a szolgáltatott adatokkal összefüggő nyilvántartásokba, iratokba - előzetes értesítés alapján - az adatszolgáltatónál betekinthesz. Az iratbetekintésen kívül azonban egyéb módjai is lehetnek az adatellenőrzésnek más adminisztratív adatbázisokkal való összehasonlítás által.*
- Amennyiben az a döntés születik, hogy a tesztüzemi adatgyűjtést az OSAP keretében valósítjuk meg, akkor a módszereket (gyűjtendő adatok, adatszolgáltatói kör) a jövő évi OSAP tervezésig (2023. áprilisig) kellene kidolgozni. Az adatgyűjtés így 2024-ben kezdődhetne el (2023-ra, mint tárgyévve vonatkozólag).
- Külföldön (pl. Németország, Svájc) már az 1970-es évektől folyik adatgyűjtés kérdőíves felmérés ill. könyvelésbe tekintés útján. A külföldi megoldások költségesek.

- A jövőben fontos lenne, hogy ne csak évenként egy alkalommal legyenek szakmai egyeztetések az erdészeti statisztikákkal kapcsolatban. Az adatok publikálását követően is szükséges lenne egyeztetni az adatgyűjtés eredményeképp előállt statisztikákról. Ekkor merülhetnek fel ugyanis újabb ötletek, adatigények.
- A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara is szívesen részt vesz az erdészeti statisztikákkal kapcsolatos elemzésekben.

Teendők:

- Miután „felállt” az új Agrárminisztérium (május közepére várható), belső egyeztetést tart a tesztüzemi adatgyűjtés végrehajtásának módjával kapcsolatosan (OSAP-ba integrálás vagy külön ágazati jogszabály általi szabályozás, ami esetleg hatósági jogköröket ruház a végrehajtó szerve; ki legyen a végrehajtó szerv, rendelkezésre álló forrás stb.).
- Ezt követné egy szélesebb körű egyeztetés az Agrárminisztérium, az ERTI és az NFK bevonásával.
- A 2021. tárgyévű OSAP adatok és statisztikai közlemények publikálását követően újabb egyeztetést tartunk az erdészeti statisztikák esetleges további fejlesztésével kapcsolatosan.